

Aktywna Polska **Aktywny Biznes**

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN

KONFERENCJA
INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ
WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Szanse i zagrożenia dla przedsiębiorców wynikające z obowiązku raportowania w zakresie zrównoważonego rozwoju

Grzegorz Ścibisz
Polskie Forum ISO 14000

Wprowadzenie

Podstawy prawne Podstawowe pojęcia

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Dyrektywa CSRD

- W dniu 16 grudnia 2022 roku została opublikowana **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (tzw. **dyrektywa CSRD**)**
- Dyrektywa nakłada na przedsiębiorstwa obowiązek raportowania w zakresie zrównoważonego rozwoju, a dokładniej w trzech obszarach (tzw. **ESG**):
  - środowiskowym (**E** - environment),
  - społecznym (**S** - social) oraz
  - ładu korporacyjnego (**G** - governance).

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

E – obszar środowiskowy

Wśród raportowanych zagadnień z zakresu **środowiska naturalnego** można wymienić m.in. związane z:

- przeciwdziałaniem zmianom klimatu,
- adaptacją do zmian klimatu,
- wodą i zasobami morskimi,
- bioróżnorodnością i ekosystemami,
- gospodarką o obiegu zamkniętym;
- zapobieganiem zanieczyszczeniom.

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

S – obszar zagadnień społecznych

W zakresie zagadnień dotyczących ludzi i społeczeństwa (pracowników, dostawców, klientów, użytkowników, itd.) m.in. informacje o:

- równych szansach dla wszystkich, w tym równouprawnieniu płci i równości wynagrodzeń za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości;
- szkoleniach i rozwoju umiejętności oraz zatrudnieniu i integracji osób niepełnosprawnych;
- warunkach pracy, w tym bezpiecznym środowisku pracy, wynagrodzeniach, dialogu społecznym, rokowaniach zbiorowych;
- poszanowaniu praw człowieka, podstawowych wolności, zasad i norm demokratycznych.

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

G – obszar ładu zarządczego

W zakresie ładu korporacyjnego m.in. informacje o:

- roli organów administrujących, zarządzających i nadzorujących jednostki, w tym w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem, oraz ich składzie;
- etyce biznesu i kulturze korporacyjnej, w tym przeciwdziałaniu korupcji i łapownictwu;
- zaangażowaniu politycznym jednostki, w tym jej działalności lobbingowej;
- zarządzaniu stosunkami z partnerami biznesowymi i ich jakości, w tym praktykach płatniczych;
- systemach kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem jednostki, w tym w odniesieniu do procesu sprawozdawczości jednostki.

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Przyczyny i istota zmian

Cele nowej regulacji i jej interesariusze
Kluczowe zmiany (zasady)
Standardy sprawozdawczości

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Dla kogo raportowanie ESG?

„[...] informacje na temat zrównoważonego rozwoju ujawniane w sprawozdaniach rocznych jednostek muszą najpierw dotrzeć do dwóch głównych grup użytkowników.

Pierwsza grupa użytkowników to **inwestorzy**, w tym podmioty zarządzające aktywami, którzy chcą lepiej zrozumieć ryzyka i możliwości związane z kwestiami zrównoważonego rozwoju dla swoich inwestycji, a także skutki tych inwestycji dla ludzi i środowiska.

Druga grupa użytkowników to **podmioty społeczeństwa obywatelskiego**, w tym organizacje pozarządowe i partnerzy społeczni, które chcą pociągać jednostki do większej odpowiedzialności za ich wpływ na ludzi i środowisko.” (Dyrektywa CSRD)

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Kluczowe cele CSRD

ISTOTNOŚĆ
PORÓWNYWALNOŚĆ
WIARYGODNOŚĆ

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Kluczowe zmiany

Znaczące rozszerzenie zakresu jednostek objętych obowiązkiem raportowania informacji na temat zrównoważonego rozwoju na:

- **wszystkie duże spółki**, tj. przekraczające dwa z trzech kryteriów: (250 pracowników, 20 mln EUR suma bilansowa, 40 mln EUR przychody netto ze sprzedaży), bez względu na to, czy są notowane na rynkach czy nie;
- **małe i średnie spółki notowane**, z wyłączeniem mikroprzedsiębiorstw (definicje i limity decydujące o zakwalifikowaniu do konkretnej kategorii zdefiniowane są w art. 3 dyrektywy 2013/34/UE).

Oznacza to znaczący wzrost liczby zobowiązanych spółek!

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Kluczowe zmiany c.d.

- Opracowanie i wydanie unijnych **standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju** (tzw. **ESRS**), które będą obowiązkowe dla wszystkich przedsiębiorstw objętych dyrektywą CSRD.
Dla małych i średnich spółek notowanych – uproszczona wersja i przedłużone terminy.
- **Doprecyzowanie** raportowanych obszarów w ramach informacji nt. zrównoważonego rozwoju - **standardy będą określać, jakie informacje należy ujawniać**. Wymóg ujawniania informacji obejmować będzie też więcej obszarów sprawozdawczości.

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Kluczowe zmiany c.d.

- Raporty na temat zrównoważonego rozwoju będą umieszczane **w ramach sprawozdania z działalności** (jako odrębna sekcja w ramach sprawozdania).
- Wprowadzony został **obowiązek weryfikacji informacji nt. zrównoważonego rozwoju przez biegłego rewidenta lub inny podmiot uprawniony** do wykonywania usług atestacyjnych w tym obszarze sprawozdawczym (2 etapy wdrażania weryfikacji).
- Wprowadzono **system sankcji** dla spółek naruszających przepisy dotyczące raportowania informacji.
- Dyrektywa wymaga także sporządzania informacji w **jednym elektronicznym formacie raportowania**.

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Standardy Sprawozdawczości

- Raportowanie oparte będzie na **Europejskich Standardach Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (ESRS - European Sustainability Reporting Standards)**.
- Przewidziane są standardy uniwersalne, dotyczące wszystkich jednostek, w tym:
  - 2 standardy bazowe (ogólne zasady, strategia, zarządzanie i istotność)
  - 5 standardów dotyczących zagadnień środowiskowych
  - 4 standardy obejmujące tematy społeczne
  - 1 standard dotyczące ładu korporacyjnego
- Ponadto zakładane jest wydanie specyficznych standardów dla 40 sektorów (w 14 makrosektorach).

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Standardy Sprawozdawczości c.d.

- ...w wyniku wcześniejszych prac...
- 15 listopada 2022 r. działająca przy EFRAG Sustainability Reporting Board przyjęła i przekazała do Komisji Europejskiej zestaw 12 „ostatecznych” projektów standardów ESRS.
- Do **30 czerwca 2023** Komisja miała wydać standardy sprawozdawczości (bazowe), a do **30 czerwca 2024** standardy uzupełniające i sektorowe oraz uproszczone dla MŚP.
- Aktualnie - przed wydaniem standardów - Komisja Europejska ogłosiła jeszcze jedno **konsultacje** (otwarte dla wszystkich zainteresowanych stron) w zakresie projektów pierwszego zestawu ESRS.
- **Termin zgłaszania opinii kończy się 7 lipca br.**

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Terminy i kryteria

Terminy realizacji nowych wymagań Kryteria kwalifikowania do grup

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Terminy

Dyrektywa zobowiązuje państwa członkowskie do transpozycji dyrektywy w ciągu 18 miesięcy od dnia wejścia w życie (**do 6 lipca 2024**) oraz zapewnienia, aby jej postanowienia obowiązywały spółki od roku obrotowego rozpoczynającego się:

- **1 stycznia 2024 r.** - dla dużych przedsiębiorstw, które są jednostkami interesu publicznego oraz notowanymi, zatrudniających ponad 500 pracowników,
- **1 stycznia 2025 r.** - dla pozostałych dużych przedsiębiorstw,
- **1 stycznia 2026 r.** - dla małych i średnich przedsiębiorstw,

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Terminy - inaczej

Pierwsze przedsiębiorstwa będą miały obowiązek przygotowania raportu:

- **w 2025 roku** (za rok obrotowy zaczynający się 1 stycznia 2024 r. lub później) – te spółki, które już dziś raportują pod dotychczasową dyrektywą NFRD, czyli duże tzw. „jednostki zainteresowania publicznego”, które przekraczają próg 500 pracowników oraz jeden z progów finansowych: 85 mln PLN suma aktywów lub 170 mln PLN przychody netto.
- Przedsiębiorstwa te będą miały obowiązek zastosowania pełnych standardów ESRS.
- Raportowanie indywidualne lub skonsolidowane.

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Terminy - inaczej

Kolejna grupa przedsiębiorstw będzie miała obowiązek przygotowania raportu:

- **w 2026 roku** (za rok obrotowy zaczynający się 1 stycznia 2025 r. lub później) – wszystkie pozostałe duże jednostki notowane i nienotowane oraz pozostałe duże grupy kapitałowe (czyli wszelkiej wielkości jednostki dominujące dużych grup kapitałowych)
- Dwa z trzech kryteriów (próg 250 pracowników, finansowe jak w grupie I).
- Przedsiębiorstwa te będą miały obowiązek zastosowania pełnych standardów ESRS.
- Raportowanie indywidualne lub skonsolidowane.

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Terminy - inaczej

W ostatniej fazie, w 2027 roku, następujące przedsiębiorstwa będą miały obowiązek przygotowania raportu za rok 2026:

- **małe i średnie spółki giełdowe** (przekraczające dwa z trzech progów (10 pracowników, 1,5 mln PLN suma aktywów, 3 mln PLN przychody netto) i równocześnie nieprzekraczające dwóch z trzech progów dla dużych jednostek;
- inne specyficzne instytucje.
- Raportowanie indywidualne.
- Przedsiębiorstwa te będą mogły stosować pełne lub uproszczone standardy ESRS.

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Terminy mogą być inne

- Zaklasyfikowanie przedsiębiorstwa do konkretnej fazy raportowania (czyli wielkość jednostki), jest ustalana na podstawie **dwóch lat obrotowych** (bieżący i poprzedni rok obrotowy).
- Jeśli mała lub średnia spółka giełdowa ma nad sobą jednostkę dominującą wyższego szczebla dużej grupy kapitałowej, to będzie musiała gromadzić i raportować dane ESG potrzebne takiej jednostce dominującej do sporządzenia skonsolidowanej sprawozdawczości wcześniej - już za 2024 r. lub 2025 r.

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Zagrożenia i szanse

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Zagrożenia dla organizacji

- dla wielu: pojawienie się zupełnie nowego obowiązku;
- dla reszty: zwiększenie zakresu / nowe obszary, które trzeba będzie raportować;
- brak rozwiązań i kompetencji w zakresie zbierania danych, ich interpretowania oraz obliczania wskaźników;
- niekompatybilność wskaźników /nowe wskaźniki (np. zużycie energii w podziale wg źródeł, trzy zakresy emisji GHG);
- ryzyko liczenia podwójnych wskaźników w tym samym obszarze, „zdublowanie” raportowania w obszarze środowiska, tym samym ryzyko błędów;
- możliwość różnic w interpretacji wskaźników (np. przez biegłego rewidenta i weryfikatora GHG).

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Szanse dla organizacji

- istniejące systemy zbierania danych;
- istnienie polityk, strategii i celów w obszarach ESG;
- wdrożone systemy zarządzania: środowiskowy, bhp, zarządzania energią, SA 8000;
- uniwersalność niektórych wskaźników (np. zużycie energii, zużycie wody);
- doświadczenie w interpretacji i obliczaniu wskaźników (środowiskowych, bhp, płacowych, innych);
- doświadczenie w tworzeniu raportu (CSR, GR, deklaracji środowiskowej, itp.);
- doświadczenie wynikające z poddawania się weryfikacji, walidacji, certyfikacji;
- wcześniejsze rozpoczęcie procesu zbierania danych i wypracowanie zasad.

GOTOWI NA PRZYSZŁOŚĆ PRZEDSIĘBIORCY W OBLICZU ZMIAN
KONFERENCJA INSTYTUTU TECHNIKI BUDOWLANEJ, WARSZAWA, 20 CZERWCA 2023 R.

Dziękuję Państwu za uwagę!

Grzegorz Ścibisz

gscibisz@gmail.com

sekretariat@pfiso14000.org.pl

www.pfiso14000.org.pl